

Farklı Düşünmeye Yönlendiren İfadeler

1. Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun sözcüklerle dolduralım.

yalnız

ama

fakat

ne var ki

rağmen

ancak

veya

ya da

- ➔ Yaz mevsimini seviyorum ..... çok sıcak oluyor.
- ➔ Kitabı okumayı bitirecektim ..... misafirler geldi.
- ➔ Seninle gelirim ..... bana dondurma alırsan.
- ➔ Ya kırmızı elbiseni giy ..... beyaz olanı.
- ➔ Bütün yaptığı yaramazlıklara ..... annesi çocuğu çok seviyordu.
- ➔ Kağan Bey yeni bir dükkan açtı, dükkanı süsledi ..... satış yapamadı.
- ➔ Yeni küpeler almıştı ..... kulakları delik değildi.
- ➔ Her gün ev temizliyor ..... ev bir türlü temiz kalmıyor.

2. Aşağıda verilen cümlelerin verilen ifadelerden hangisiyle devam ettirilemeyeceğini işaretleyelim.

Anne kuş yavrusunu korumak için kendini siper etti ancak

- yavrusuyla kaçabildi.
- yavrusunu kurtaramadı.
- avcı her ikisini de vurdu.

Ya bu deveyi güdersin ya da

- bu diyardan gidersin.
- ona başka iş bulurum.
- onu başkasına veririm.

Sana söyleyeceğim çok şey vardı ne var ki

- sen yanıma bile gelmedin.
- ben söyleyeceklerimi unuttum.
- sana söyledim.

3. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere gelmesi gereken ifadeleri işaretleyelim.

☞ Sana söylemiştim ..... sen beni dinlemedin.

yoksa ama çünkü rağmen

☞ Resim yapmayı bilmemesine ..... resim yarışmasında birinci olmuş.

rağmen ancak fakat ama

☞ Bu olaydan sonra onu aradım ..... ulaşamadım.

lakin ya da veya çünkü

☞ Uykusu gelmişti ..... uyumak istemiyordu.

gibi ancak rağmen eğer

☞ Ne zaman gökyüzüne baksa ya güneşi görüyordu ..... ayı.

ve ya da kadar veya

☞ Çocuklar gelince evin kirleneceğini biliyordu ..... yine de örtüleri sermedi.

yoksa yalnız ancak çünkü

4. Aşağıda verilen ifadelerin başına ve sonuna birbirini tamamlayacak şekilde cümleler yazalım.

	ama	
	fakat	
	ancak	
	lakin	
	ne var ki	
	rağmen	
	ya da	

Öğrendiklerimizi Pekiştirelim - 14

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı düşünmeye yönelten bir ifade kullanılmıştır?

- A. Açıkçası ben bu sınavın bu kadar zor olacağını düşünmüyordum.
- B. Buraya gelmek için bir nedenim kalmadı özetle artık gelmeyeceğim.
- C. Sana doğruyu söyledim ama sen bana inanmadın.
- D. Böylece her şey açığa kavuşmuş oldu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde önem belirten ifadelerden birisi kullanılmıştır?

- A. Bu tişörtlerin mavi olanını veya sarı olanını giymelisin.
- B. Sen gel buraya otur en iyisi ben kalkayım.
- C. Kusura bakma ama çıkmamız gerekiyor.
- D. Seninle konuşmak istiyorum açıkçası sana anlatacaklarım var.

3. I. Bundan böyle sen buralara uğrama.

II. Açıkçası bu işi sen yapmadın biliyorum.

III. Gidiyorum ama geri geleceğim

IV. İyisi mi seninle görüşmeyelim veya daha iyisi sen bir daha bana görünme.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde hem özetleyecek hem de farklı düşünmeye yönelten ifade kullanılmıştır?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV

4. "Sana kitap okurum ..... sen zamanında yatarsan."

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A. Ancak
- B. Rağmen
- C. Yalnız
- D. Ama

5. "Gitmek istememe ..... gidemiyorum."

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A. Ancak
- B. Fakat
- C. Rağmen
- D. Yalnız

6. Aşağıdakilerden hangisi özetleyici ve açıklayıcı ifadelerden biri değildir?

- A. Ama B. Özellikle
C. Adeta D. Yani

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı düşünmeye yönelten ifadelerden biri kullanılmıştır?

- A. En az senin kadar ben de pişmanım.
B. Gidiyorum çünkü geç kaldım.
C. Seninde söylediğin gibi çalışmazsam kazanamam.
D. Hızlı konuşması kötü, daha kötüsü ise kimseyi dinlememesi.

8. ★ İnsanlara yardım ettiğinde yani bir şey verdiğinde mutlu olursun.

★ Ağabeyim gibi ben de doktor olmak istiyorum.

★ Sonuçta herkes bir gün ettiğini buluyor.

Yukarıdaki cümlelerde özetleyen-des-tekleyici ifadeler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A. Bir şey - gibi - herkes
B. yani - gibi - sonuçta
C. yani - gibi - herkes
D. bir şey - gibi - sonuçta

9. "Senin ..... çalışkan olmayı çok isterdim."

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi gelmelidir?

- A. rağmen B. adeta
C. gibi D. yani

10. ★ Okula gitmek istemiyordu ..... gitmesi gerekiyordu.

★ Seninle okula gelirim ..... beni orada yalnız bırakmayacaksın.

★ Okula gitmek istemediğimi bilmesine ne ..... bana ısrar ediyor.

Yukarıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A. Ne var ki - ancak - ya da
B. Ancak - rağmen - ne var ki
C. Rağmen - ne var ki - ancak
D. Ne var ki - ancak - rağmen

11. "Gözleri iyi görmüyordu ama gözlük kullanmak da istemiyordu."

Yukarıdaki cümlede altı çizili kelime yerine hangisini yazabiliriz?

- A. çünkü B. ancak
C. rağmen D. için

Hayalî ve Gerçek İfadeler - Öznel - Nesnel Cümleler

1. Aşağıdaki cümleleri hayali veya gerçek olmalarına göre ilgili yerlere yerleştirelim.

1. Meyveler insan sağlığı için gerekli vitamin kaynaklarıdır.

2. Sarı çiçeğe "annen baban var mıdır?" diye sordum. Çiçek anne ve babasının toprak olduğunu söyledi.

3. Yağmur uzun zamandan beri yağmaya devam ediyor.

4. Güneşin doğmasıyla doğa uykusundan uyandı.

5. Ormandaki ağaçlar sıcaktan olumsuz etkilendiler.

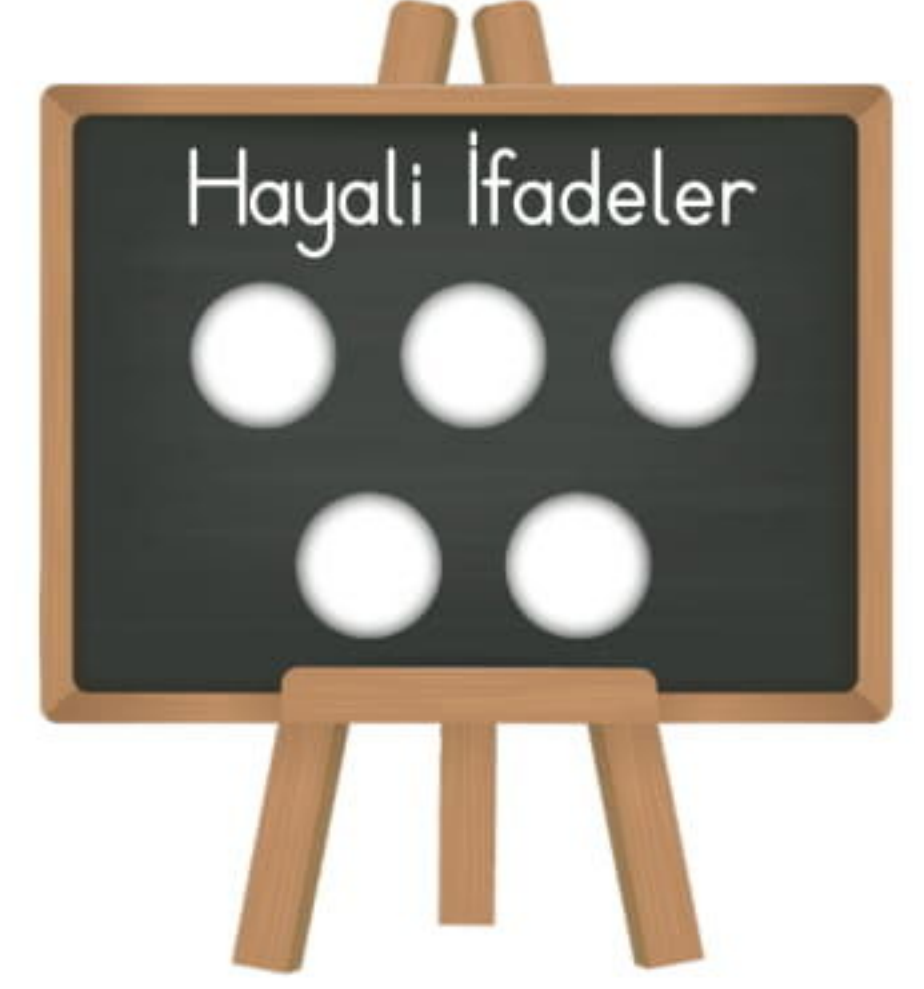
6. Küçük kuş annesine hasretle sarıldı.

7. Kırmızı kalem yeşil kalemle alay etti

8. Kahraman balık dev dalgalarla savaşıyordu.

9. Kitabını okuduktan sonra hemen uykuya daldı.

10. Yemekten sonra dişlerini fırçalamak için banyoya gitti.

2. Aşağıdaki cümleleri inceleyelim. Hayali ögelerin başında "H", gerçek ögelerin başında "G" yazalım.

Kalbim kuş gibi çarpıyordu.

Şarkı dinlemek için radyoyu açtı.

Ateşböceği çıkardığı ışıltıyla övünüyordu.

Dev koca elleriyle mağaranın kapısını zorladı.

Acıklı gözlerle bana bakıyordu.

Sokaklar bir yıldan beri temizlenmiyor.

Panda yavrularına bakarak şarkı söylüyordu.

Kuş baykuştan aldığı emaneti teslim etmek için uğraşıyordu.

3. Aşağıdaki cümleleri inceleyelim. Nesnel olanlarına "N", öznel olanlarına "Ö" yazalım.

- Seçtiği elbise ayakkabısıyla çok uyumluydu.
- Yüzölçümü en büyük ilimiz Konya'dır.
- Yağmurlu hava çoğu insan için bunaltıcıdır.
- Yazarın yeni kitabı oldukça akıcı bir dile sahip.
- Murat fotoğrafçılık alanında bir numaradır.
- Kemal ortaokulu bitirdikten sonra liseye başladı.
- Türkiye coğrafi olarak yedi bölgeye ayrılmaktadır.
- Trafik ışıklarında kırmızı renk "dur" anlamına gelir.
- Galatasaray-Fenerbahçe maçı yoğun yağış nedeniyle ertelendi.
- Evimizin bahçesi her göreni kendisine hayran bırakacak kadar güzeldi.

* Herkes tarafından kabul edilebilen yargılara **nesnel**, kişilere özgü olan, söyleyen kişinin düşüncelerini yansıtan yargılara **öznel** yargılar denir.

4. Aşağıdaki cümleleri öznel ve nesnel oluşlarına göre uygun kutulara yerleştirelim.

1. 06 plaka kodu Ankara ilimize aittir.
2. Sınıfımızın en tembeli benim.
3. Yaz mevsimi tatil zamanıdır.
4. Ay, Dünya'nın uydusudur.
5. Yoğurt ve peynir süttten yapılmaktadır.
6. Bence bu tişört sana çok yakışacak.
7. Bitkiler fotosentez yaparak besin üretirler.

